

Институт
за развитие на публичната среда

ДОКЛАД
ОТ
ГРАЖДАНСКИ МОНИТОРИНГ
върху изпълнението на
Програмата за изпълнение на Стратегията за борба с корупцията в
съдебната система от Висшия съдебен съвет

Изготвен от:
Институт за развитие на публичната среда

**Препоръки, свързани с осигуряване на публичност,
откритост, отчетност и предвидимост в дейността на ВСС и
гарантиране на условия за граждански контрол върху
неговата дейност:**

1. ВСС да възстанови правомощията на Комисията за борба с корупцията в съдебната система да извършва проверки на сигнали за корупция, включително и по изнесени в медиите материали, съдържащи твърдения за корупционни практики в органите на съдебната власт.
2. ВСС да приеме Етичен кодекс, който да урежда следните въпроси: избягване, регистриране и разкриване на конфликт на интереси; деклариране на източниците на финансиране на пътувания в чужбина, на средства, получени за

Институт
за развитие на публичната среда

командировъчни разходи, получени подаръци - размер и лицата, които са ги дали; непозволено използване на служебно положение; отношения с трети лица, отношения с медиите и др. Да се създаде постоянна Етична комисия към ВСС, която да следи за изпълнението на Етичния кодекс, да разглежда сигнали от граждани и организации за прояви на членове на ВСС, несъвместими с Етичния кодекс, да посредничи при възникнали конфликти, да развива механизми за контрол върху спазването на правилата за професионална етика от съдии, прокурори и следователи.

3. Стенограмите от заседанията на ВСС (извън точките в дневния ред, които са закрити) да се публикуват в сайта на ВСС.
4. Заседанията на Комисиите към ВСС да бъдат открити за граждани и медии. Дневният им ред да се оповестява предварително в сайта на ВСС.
5. ВСС да се отчита публично веднъж годишно. Отчетът да съдържа информация за: брой заседания; брой и видове решения (кадрови; свързани с бюджета на съдебната власт; приемане на прогнози, програми и стратегии; приемане на позиции и становища по нормативни актове, дела пред Конституционния съд и др.); предприети инициативи; обобщена практика на ВСС и комисиите, във връзка с провежданата атестационна и кадрова политика; становища

Институт
за развитие на публичната среда

- по искания на граждански структури и др. Отчетът да се публикува в сайта на ВСС.
6. Всички комисии към ВСС да правят годишни отчети, които да се публикуват в сайта на ВСС.
 7. Комисията за борба с корупцията и Комисия “Жалби” към ВСС да изготвят аналитични шестмесечни отчети за разгледаните сигнали и жалби и за резултатите от извършените проверки. Отчетите следва да съдържат анализ на причините и условията, които предизвикват жалби и сигнали, както и предложения за отстраняването на предпоставките, които ги пораждат. Отчетите да се публикуват в сайта на ВСС.
 8. ВСС ежегодно да провежда представително проучване за корупционната среда в органите на съдебната власт, за причините и предпоставките, които пораждат корупция. Изследването следва да обхваща две съвкупности – гражданите, обслужвани от съдебната система и магистратите и съдебните служители. Целта е ежегодните изследвания да дадат възможност за проследяване на индикатори във времеви план, като по този начин се оценява ефективността на предприетите антикорупционни мерки.
 9. Проектите на програмни документи за борба с корупцията в съдебната система да се консултират със заинтересованите професионални и граждански организации.
 10. Стратегиите и Програмите за борба с корупцията в съдебната система да се отчитат публично.

Институт
за развитие на публичната среда

11. Към Комисията за борба с корупцията в съдебната система да се създаде Обществен съвет, с участието на неправителствени организации и медии. Целта на Обществения съвет е да гарантира диалог и партньорство между ВСС, гражданското общество и медиите и да осигури по – висока откритост и отчетност в дейността на ВСС.
12. Комисията за борба с корупцията към ВСС и Общественият съвет да обобщят и оценят прилаганите антикорупционни практики в различните органи на съдебната власт, да установят най-ефективните от тях и съвместно с различните донорски програми да ги популяризират, доразвият и утвърдят.
13. Да се осигурят условия за граждански контрол върху атестационната политика на ВСС и дейността на Комисията по предложенията и атестирането, чрез предоставяне на възможност заинтересованите професионални организации да се запознават периодично със случайни извадки от документацията за атестиране.
14. Комисията по предложенията и атестирането да изготвя шестмесечни доклади, представящи обобщение на нейната практика и информация за това колко решения на ВСС, свързани с кадровата политика и атестирането на магистрати, са оспорени пред ВАС; колко са отменени и защо; колко са влезли в сила и др. Докладите да се публикуват в сайта на ВСС.

Институт
за развитие на публичната среда

15. При провеждането на конкурсите за назначаване на магистрати да се въведат механизми, които да допускат възможността гражданските структури и медиите да наблюдават пряко тяхното провеждане.
16. За назначаване на пост административен ръководител в съда, прокуратурата, следствието да се въведе изискване за наличие на специализиран стаж като съдия, следовател, прокурор. Позициите да се оповестяват публично и да се заемат след открита конкурсна процедура.
17. Кандидатите за административни ръководители и техни заместници да се изслушват от ВСС преди провеждане на гласуване за назначаването им.